

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ (Л.В. Губерський)
« ____ » _____ 20__ р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«АРХЕОЛОГІЯ ТА ПРЕІСТОРІЯ»

Рівень вищої освіти: перший

(редакція від « ____ » _____ 20__ р., затверджена рішенням _____)

на здобуття освітнього ступеня: **бакалавр**

за спеціальністю **№ 032 «Історія та археологія»**

галузі знань **№ 03 «Гуманітарні науки»**

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від « ____ » _____ 20__ р.
протокол № _____

Введено в дію наказом ректора від
« ____ » _____ 20__ за № _____

Київ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

1.1 Науково-методична рада: протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

(особливі умови, за наявності)

Голова науково-методичної ради _____ (В.А. Бугров)

2.1 Науково-методичний центр організації навчального процесу:

(особливі умови, за наявності)

Директор НМЦ _____ (А.П. Гожик) «__» _____ 20__ р.

3.1 Сектор моніторингу якості освіти:

(висновок, особливі умови, за наявності)

Керівник сектору _____ (Д.В. Щеглюк) «__» _____ 20__ р.

4.1 Вчена рада історичного факультету

Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

(особливі умови, за наявності)

Голова Вченої ради _____ (І.К. Патриляк)

4.2 Науково-методична комісія історичного факультету

Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

(особливі умови, за наявності)

Голова науково-методичної комісії _____ (Н.В. Терес)

Розроблено

Гарант освітньої програми:

Рижов Сергій Миколайович, к.і.н., доцент кафедри археології та музеєзнавства

_____ «__» _____ 20__ р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Рижов Сергій Миколайович (керівник проектної групи)	Доцент кафедри археології та музеєзнавства	Київський університет імені Тараса Шевченка, 1993 р., спеціальність: історія, кваліфікація: історик-археолог, викладач історії	Кандидат історичних наук, 07.00.02 – Всесвітня історія, «Адаптація ранніх палеоантропів до навколишнього середовища Центральної Європи», ДК № 006304 від 15.03.2000 р. Доцент кафедри археології та музеєзнавства, 02 ДЦ № 001203 від 28.04.2004 р.	25	Всього публікацій – 73, з них за спеціальністю – 70. Зокрема: Давня людина: палеогеографія та археологія. – К.: Наук. думка. – 2013. – 208с. Екологічні чинники розвитку первісного суспільства // Наукові записки Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. – 2004. – Т. VI. Історичний факультет. Центр українознавства. – С. 31 – 42. Raw materials provenance in Palaeolithic of Ukraine: approaches and first results // Archeometriai Muhely. Vol. II.4. - 2005. P.17-25. Rosania C.N., Boulanger M.T., Biró K.T., Ryzhov S.N., Trnka G. & Glascock M.D. Revisiting Carpathian obsidian Antiquity // Vol 82- Issue 318,- December 2008. Obsidian outcrops in Ukrainian Transcarpathians and their use during The Paleolithic time // Lithic raw material exploitation and circulation in Préhistory. A comparative perspective indiverse	Читання лекцій (стажування) за міжнар. програмою Еразмус + з 21 по 26.05.2018 р. Університет м. Загреб (Хорватія). Наказ № 942-36 від 04.06.2018 р.

					palaeoenvironments. Liège, ERAUL 138, 2014, p 113-129. Archaeology and Geology of Ukraine in Regional Context / Археология и Геология Украины в Региональном Контексте “. Center for Obsidian and Lithic Studies (COLS) Meiji University (Tokyo), Taras Schevchenko National University of Kyiv (Kiev). Editors of this volume: Masayoshi Yamada and Sergii Ryzhov. Nagano, Japan 2015. 169 p.
Терпиловський Ростислав Всеволодович	Завідувач кафедри археології та музеєзнавства	Київський орден Леніна державний університет ім. Т.Г. Шевченка 1974 р., спеціальність: історія, кваліфікація - історик, викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук, 07.00.04 – археологія, «Слов'яни Подніпров'я у першій половині I тис. н. е.», ДН № 001792 від 25.01.1995 р. Професор зі спеціальності 07.00.04 – археологія, ПР № 003274 від 16.12.2004 р.	41	Всього публікацій – 210, з них за спеціальністю – 41. Зокрема: До історії скансенів у Європі. // Археологія: від джерел до реконструкції (Археологія і давня історія України, вип. 5). – К., 2011. – С. 7-16 (у співавторстві). Охранные археологические исследования на юге Черниговской области. // Археологические исследования в Еврорегионе «Днепр» в 2012 г. – Гомель, 2013. – С. 147-151 (у співавторстві). У 2012-2017 рр. взяв участь в 5 наукових конференціях і круглих столах.
Шидловський Павло Сергійович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства	Київський університет імені Тараса Шевченка, 1997 р.,	Кандидат історичних наук, 07.00.02 – всесвітня історія, «Культурна адаптація первісних мисливців Східної	18	Всього публікацій – 67, з них за спеціальністю – 35. Зокрема: Дослідження та проблеми збереження Межирицького поселення мисливців на мамонтів // Праці Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень

		спеціальність: історія, кваліфікація: історик, археолог	Європи (18–10 тис. років тому)», ДК № 050382 від 28.04.2009 р. Доцент кафедри археології та музеєзнавства, 12 ДЦ № 040635 від 22.12.2014 р.		– К.: Фенікс, 2013. – Вип. 8. – С. 567-581. Пам'ятки первісності: суспільна користь чи гальмо інвестиційного процесу? // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. – 2016, № 4 (131). – С. 85-89. У 2012-2017 рр. взяв участь в 9 наукових конференціях і круглих столах.	
Іванисько Світлана Іванівна	Асистент кафедри археології та музеєзнавства	Київський університет імені Тараса Шевченка, 1999 р., спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії	Кандидат історичних наук, 07.00.01 – історія України, «Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917–1941 рр.)», ДК № 050393 від 28.04.2009 р.	13	Всього публікацій – 16. Зокрема: Всеукраїнський Археологічний Комітет в історії дослідження Софійського собору в Києві // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія “Історія”. – 2005. – № 77-79. – С. 7-10. До історії археологічних досліджень Софії Київської // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – Серія “Історія”. – 2014. - № 123. – С. 14-20 У 2012-2017 рр. взяла участь в 3 наукових конференціях і круглих столах. Під науковим керівництвом захищено 5 магістерських робіт.	
Синиця Євген Валентинович	Доцент кафедри археології та музеєзнавства	Київський університет імені Тараса Шевченка, 1996 р., спеціальність: історія,	Кандидат історичних наук, 07.00.07 - археологія, "Поховальний обряд слов'ян Південно-Східної Європи у V-VII ст.", ДК №024864 від	19	Всього публікацій – 36, з них за спеціальністю – 21. Зокрема: Ще раз про взаємовідносини між сарматами та носіями зарубинецької археологічної культури // Етнічна історія народів Європи. 2013. № 39. С. 15-21. Давні слов'яни: археологія та історія. Навчальний посібник. К., 2012 (у	Північна постійнодіюча археологічна експедиція Інституту археології НАНУ липень-серпень 2017. Лист №

		кваліфікація: історик, археолог	30.06.2004 р.		співавт.). 366 с. У 2012-2017 рр. взяв участь в роботі 5 наукових конференцій і круглих столів. Під науковим керівництвом захищено 15 магістерських робіт.	125/01-9-826 від 02 жовтня 2017 р.
--	--	---------------------------------------	---------------	--	--	------------------------------------

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти спеціальності **032 Історія та археологія** за першим (бакалаврським) рівнем (Наказ МОН №575 від 29.04.2020 р.)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Археологія та преісторія»

«Archaeology and Prehistory»

зі спеціальності № 032 «Історія та археологія»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 032 Історія та археологія Освітня програма: Археологія та преісторія Вибірковий блок 1: Інтердисциплінарні дослідження в археології Вибірковий блок 2: Сучасна археологія: аналітичні та презентаційні аспекти <i>obtained qualification: Bachelor</i> <i>Program Subject Area: 032 History and Archaeology</i> <i>Programme Archaeology and Prehistory</i> <i>Selective block 1: Interdisciplinary studies in archaeology</i> <i>Selective block 2: Modern archaeology: analytical and presentational aspects</i>
Мова(и) навчання і оцінювання	українська / <i>Ukrainian</i>
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Тип програми	освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна <i>Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine</i> Історичний факультет <i>Faculty of History</i>
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Наявність акредитації	Спеціальність акредитована, сертифікат про акредитацію Серія НД-П №1123800 від 5 червня 2013 р., термін дії сертифікату до 1 липня 2023 р.
Цикл/рівень програми	НРК України – 6 рівень , FQ-EHEA – перший цикл EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.history.univ.kiev.ua

2 – Мета освітньої програми

Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з археології та преісторії, що передбачає, у тому числі, вміння застосовувати фахові компетентності при реалізації професійних завдань в цій галузі, навички експедиційної, лабораторно-камеральної, фондової роботи.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Гуманітарні науки / Історія та археологія / Археологія та преісторія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта за спеціальністю «Історія та археологія» з акцентом на археологію та преісторію; експедиційна та камерально-лабораторна робота. Ключові слова: археологія, преісторія, дописемна історія, давня історія, культурна спадщина
Особливості програми	Практичні заняття у фондах археологічного музею Київського національного університету імені Тараса Шевченка, археологічних експедиціях та лабораторно-камеральна робота в інших профільних установах України.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології (ОПП «» Археологія та преісторія) може працювати в профільних академічних інститутах, музейних установах (фахівець по роботі з фондами), в науковій сфері, в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях, центрах дитячої та юнацької творчості (керівник гуртка, помічник педагога-організатора) тощо.
Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем, можливе набуття кваліфікації за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекції та семінари (у тому числі в режимі online), інтерактивні практичні заняття в музейних установах та музейних лабораторіях, самостійна робота на основі підручників, фахової літератури та конспектів, консультації із

	викладачами. Останній рік завершується складанням комплексного кваліфікаційного іспиту з археології та преісторії.
Оцінювання	Письмові та усні іспити та заліки, диференційовані заліки, есе, реферати, усні презентації, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний іспит.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі археології та преісторії у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів археології та преісторії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Здатність усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах стосовно археологічних джерел. 3. Здатність усвідомлення соціальних функцій історика-археолога та наслідків зловживання і фальсифікації стосовно інтерпретації археологічних джерел.

4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.
 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності археологічні джерела та артефакти.
 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання археологічних джерел, а також сучасні інформаційні технології для обробки археологічних даних.
 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної та археологічної спадщини.
 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати культурні та соціальні події та явища.
 9. Здатність працювати з археологічними джерелами і коментувати, анотувати їх відповідно до усталених критеріїв та методик; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
 10. Здатність вільно оперувати спеціальною археологічною термінологією.
 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність та проводити археологічні дослідження в польових та лабораторно-камеральних умовах на основі професійно-профільованих знань.
 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
 13. Здатність працювати з різними видами археологічних джерел і матеріалів, застосовувати сучасні методи дослідження в археології та преісторії
 14. Здатність до атрибуції й експертизи об'єктів та артефактів археологічної та історико-культурної спадщини
 15. Володіння основами знань щодо консервації і реставрації археологічної спадщини
 16. Здатність діяти відповідно до чинного законодавства (України та міжнародного) щодо музейної та пам'яткоохоронної діяльності
- Додатково для вибіркового блоку №1 «Інтердисциплінарні дослідження в археології»:**

	<p>17. Уявлення про основні етапи дослідження артефактів, біофактів та геофактів. Додатково для вибіркового блоку №2 «Сучасна археологія: аналітичні та презентаційні аспекти»:</p> <p>18. Сучасні уявлення про експериментальні та трасо логічні дослідження.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати найважливіші факти, події та процеси дописемної та писемної історії українського народу і людства загалом на основі наявних археологічних джерел. 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. 3. Знати основні підходи до вивчення археологічних джерел у вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії, преісторії та археології. 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом загальної історії та археологічної науки зокрема, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. 5. Вміти працювати з дописемними та археологічними джерелами. 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі в історії України та світовій історії на основі археологічних джерел. 7. Розуміти і виявляти відмінності в інтерпретації археологічних джерел, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах. 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері преісторії та археології, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. 9. Мати навички організації практичного вирішення питань з охорони культурної та археологічної спадщини України. 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації преісторії та археології, а також здійснення різних видів педагогічної діяльності. 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов. 12. Здійснювати професійну комунікацію з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот. 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють

	<p>різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.</p> <p>14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії, преісторії та археології.</p> <p>Додатково для вибіркового блоку №1 «Інтердисциплінарні дослідження в археології»:</p> <p>15. Здійснювати співпрацю з учбовими та науковими підрозділами що проводять лабораторні аналізи культурних шарів та седиментів археологічних пам'яток.</p> <p>16. Володіти практичними знаннями опису та відбору зразків для подальшого лабораторного аналізу артефактів, біофактів та геофактів з археологічних об'єктів.</p> <p>Додатково для вибіркового блоку №2 «Сучасна археологія: аналітичні та презентаційні аспекти»</p> <p>17. Визначати методи та шляхи історичної реконструкції археологічних об'єктів.</p> <p>18. Розробляти методи реконструкції та експериментальних досліджень для відтворення та моделювання давніх технологій.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Члени проектної групи та викладачі мають досвід професійної діяльності в галузі археології та преісторії.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	-
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	-
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК.01	Англійська мова (всього)	17,0	Іспит
ОК.02	Вступ до університетських студій	2,0	Залік
ОК.03	Історія української та зарубіжної культури	5,0	Іспит
ОК.04	Науковий образ світу	3,0	Залік
ОК.05	Соціально-політичні студії	3,0	Залік
ОК.06	Філософія	4,0	Іспит
ОК.07	Історична екологія	3,0	Залік
ОК.08	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3,0	Залік
ОК.09	Давня та середньовічна історія України	3,0	Іспит
ОК.10	Нова історія України	3,0	Іспит
ОК.11	Новітня історія України	4,0	Іспит
ОК.12	Преісторія	4,0	Іспит
ОК.13	Історія Стародавнього Сходу	3,0	Іспит
ОК.14	Історія давньої Греції. Історія давнього Риму	3,0	Іспит
ОК.15	Історія середніх віків та раннього нового часу	3,0	Іспит
ОК.16	Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки	3,0	Іспит
ОК.17	Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	5,0	Іспит
ОК.18	Основи археології	4,0	Іспит
ОК.19	Історія археології	3,0	Залік
ОК.20	Палеоліт старого світу	6,0	Іспит
ОК.21	Історія Середньовічного Сходу	3,0	Залік
ОК.22	Нова історія країн Азії та Африки	4,0	Залік
ОК.23	Методика польових археологічних досліджень	3,0	Залік
ОК.24	Фіксація археологічних джерел	5,0	Іспит
ОК.25	Археологія України	4,0	Іспит
ОК.26	Охорона археологічних пам'яток: теорія та практика	4,0	Залік
ОК.27	Археологія Київської Русі	4,0	Іспит
ОК.28	Археологічна навчальна практика	3,0	Диф. залік
ОК.29	Музейна практика	3,0	Диф. залік
ОК.30	Археологічна дослідницька практика	3,0	Диф. залік
ОК.31	Архівна практика	3,0	Диф. залік
ОК.32	Історія музейної справи	3,0	Залік
ОК.33	Історична антропологія	3,0	Залік
ОК.34	Мезоліт Східної Європи	3,0	Залік
ОК.35	Неоліт Східної Європи	3,0	Залік
ОК.36	Технологія виготовлення кам'яних виробів	3,0	Залік
ОК.37	Історія пам'ятоохоронної справи	3,0	Залік
ОК.38	Доба бронзи в Україні	4,0	Іспит
ОК.39	Антична археологія Північного Причорномор'я	4,0	Іспит
ОК.40	Археологія раннього залізного віку	4,0	Залік
ОК.41	Археологія ранніх слов'ян	4,0	Іспит

ОК.42	Українська мова у професійній комунікації	3,0	Залік
ОК.43	Історія СРСР	3,0	Залік
ОК.44	Українська етнологія	3,0	Залік
ОК.45	Історія мистецтв	4,0	Іспит
ОК.46	Спеціальні історичні дисципліни	3,0	Іспит
ОК.47	Основи музеєзнавства	4,0	Іспит
ОК.48	Енеоліт України	3,0	Іспит
Загальний обсяг обов'язковий компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
	<i>Вибірковий блок №1 «Інтердисциплінарні дослідження в археології»</i>		Залік, іспит, диф. залік
ВК.1.1.	Геоінформаційні системи в археології	3,0	Залік
ВК.1.2.	Давні цивілізації в зібраннях музеїв світу	3,0	Іспит
ВК.1.3.	Етноархеологія	4,0	Залік
ВК.1.4.	Просторова археологія	4,0	Іспит
ВК.1.5.	Палеографія	3,0	Залік
ВК.1.6.	Археологічне джерелознавство	4,0	Залік
ВК.1.7.	Археозоологія	4,0	Іспит
ВК.1.8.	Палеоекологія людини	4,0	Залік
ВК.1.9.	Антропосоціогенез	4,0	Іспит
ВК.1.10.	Києвознавство	4,0	Залік
ВК.1.11.	Історіографія антропології	4,0	Іспит
ВК.1.12.	Курсова робота з геоінформаційних системи в археології	1,0	Диф. залік
ВК.1.13.	Курсова робота палеоекології людини	1,0	Диф. залік
ВК.1.14.	Курсова робота з археологічного джерелознавства	1,0	Диф. залік
	Всього:	44	
	<i>Вибірковий блок №2 "Сучасна археологія: аналітичні та презентаційні аспекти"</i>		
ВК.2.1.	Мисливці на мамонтів	3,0	Залік
ВК.2.2.	Експериментальна археологія	3,0	Іспит
ВК.2.3.	Експозиційна робота музеїв	4,0	Залік
ВК.2.4.	Науково-фондова робота музеїв	4,0	Іспит
ВК.2.5.	Технології металургії та металообробки в давнину	3,0	Залік
ВК.2.6.	Технологія керамічного виробництва в давнину	4,0	Залік
ВК.2.7.	Культурно-освітня робота музеїв	4,0	Іспит
ВК.2.8.	Державна реєстрація археологічних об'єктів	4,0	Залік
ВК.2.9.	Первісне мистецтво	4,0	Іспит
ВК.2.10.	Археологічна термінологія в англійській фаховій літературі	4,0	Залік
ВК.2.11.	Мистецтво Київської Русі за археологічними джерелами	4,0	Іспит
ВК.2.12.	Курсова робота з експериментальної археології	1,0	Диф. залік
ВК.2.13.	Курсова робота технології металургії та металообробки в давнину	1,0	Диф. залік
ВК.2.14.	Курсова робота експозиційної роботи музеїв	1,0	Диф. залік
	Всього:	44	
	<i>Вибір з переліку (студент обирає 1 дисципліну з</i>		

	<i>кожного переліку)</i>		
	<i>Перелік 1</i>		
ВК.3.1.1.	Історія Центральної та Південно-Східної Європи	3	Залік
ВК.3.1.2.	Соціальне ранжування за археологічними матеріалами	3	Залік
	<i>Перелік 2</i>		
ВК.3.2.1.	Історія колекціонування	3	Залік
ВК.3.2.2.	Історична топографія Києва	3	Залік
	<i>Перелік 3</i>		
ВК.3.3.1.	Колекції видатних музеїв світу	3	Залік
ВК.3.3.2.	Сировинні ресурси в преісторії	3	Залік
	<i>Перелік 4</i>		
ВК.3.4.1.	Світоглядні аспекти поховального обряду	3	Залік
ВК.3.4.2.	Історія грошового обігу	3	Залік
	<i>Перелік 5</i>		
ВК.3.5.1.	Історія зброї	3	Залік
ВК.3.5.2.	Історико-культурні заповідники та археопарки	3	Залік
	<i>Перелік 6</i>		
ВК.3.6.1.	Походження слов'ян	3	Залік
ВК.3.6.2.	Підводна археологія	3	Залік
	<i>Всього</i>	18	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибірових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня.

2.2 Структурно-логічна схема ОП

Комплексний державний іспит з історії та археології

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Археологія та преісторія» спеціальності № 032 «Історія та археологія» освітнього рівня «бакалавр» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з історії, завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: **бакалавр історії** та додаткової професійної кваліфікації: **стажист-дослідник (історія)** (за умови дотримання відповідних вимог).

Умови присвоєння професійної кваліфікації: 3119 «Стажист-дослідник (історія)». Обрання в межах основної освітньої програми вибіркового блоку дисциплін та сукупний вибір дисциплін із переліку. Середнє значення отриманих оцінок з обраного переліку дисциплін повинно складати не нижче 75 балів, що дозволяє присвоювати професійну кваліфікацію **«Стажист-дослідник (історія)»**. Обов'язковою умовою для присвоєння цієї професійної кваліфікації є отримання на підсумковій атестації оцінки не нижче 75 балів.

Під час кваліфікаційного іспиту випускники повинні продемонструвати:

знання з археології та преісторії, особливостей розвитку методів дослідження, сучасної реконструкції та інтерпретації археологічних джерел;

вміння орієнтуватись у науковій та періодичній літературі з актуальних проблем археології та преісторії, в сучасних методах археологічного дослідження і визначати хронологічні межі археологічних пам'яток; виконувати основні операції в процедурах археологічного дослідження в профільних закладах (експедиційна, науково-фондова, культурно-просвітницька робота).

